

ONDERZOEK BDO EN MCB:

GEBREK AAN OPVOLGERS KAN DE TOEKOMST VAN FAMILIEBEDRIJVEN OP CURAÇAO BEDREIGEN

November 2013

TOEKOMSTBESTENDIG **FAMILIESTATUUT**
EIGENDOM **RENDEMENT** **HARMONIE**
FAMILIEBEDRIJVEN
ZEGGENSCHAP **CULTUUR EN RENTMEESTERSCHAP**
LEIDING **GOED BESTUUR**
BEDRIJFS- EN FAMILIESTRATEGIE

▶ VEEL POTENTIËLE OPVOLGERS VOOR FAMILIEBEDRIJVEN KEREN NA HUN STUDIE IN HET BUITENLAND NIET TERUG NAAR CURAÇAO. HET VINDEN VAN EEN GESCHIKT ALTERNATIEF BUITEN DE FAMILIE IS, GELET OP DE BESCHEIDEN OMVANG VAN ONS EILAND, BIJZONDER MOEILIK OF IN ENKELE GEVALLEN ZELFS ONMOGELIJK. DIT STELLEN BDO EN MADURO & CURIEL'S BANK (MCB) IN HET IN HUN OPDRACHT UITGEVOERDE ONDERZOEK FAMILIEBEDRIJVEN OP CURAÇAO, OPVOLGING NAAR DE VOLGENDE GENERATIE. DE RESULTATEN VAN DIT ONDERZOEK ZIJN RECENT GEPRESENTEERD TIJDENS HET BDO/MCB FAMILIEBEDRIJVENSEMINAR.

De dubbelrollen van betrokkenen in dit proces, zorgen voor mogelijke spanningen en conflicten, die men juist binnen de familie wenst te voorkomen.

Familiebedrijven op Curaçao hebben grote uitdagingen

Een studente van Windesheim University of Applied Sciences in Nederland, Anne-Claire Nap, heeft in opdracht van BDO en MCB, en onder toezicht van Windesheim, onderzoek gedaan naar familiebedrijven op Curaçao, met name naar de problemen waar die tegenaan lopen bij de opvolging. Vooral het gebrek aan opvolgers binnen de familie blijkt voor een groot aantal ondernemers uit deze doelgroep een schijnbaar onoverkomelijk probleem. Ook het aantrekken van deskundig extern management is niet eenvoudig. Als hierbij nog rekening wordt gehouden met het noodzakelijke vertrouwen in de capaciteiten van mogelijke opvolgers en de zorg voor het welzijn van de ouders, rijst de vraag of de toekomst van bepaalde familiebedrijven op Curaçao niet in gevaar is. Het economisch belang van familiebedrijven in Curaçao is niet te onderschatten, want deze specifieke groep ondernemingen levert een aanzienlijke bijdrage aan de werkgelegenheid en het nationaal product. "Met het oog op het grote economische belang van familiebedrijven op Curaçao, dienen de uit het onderzoek blijkende vraagstukken dringend geadresseerd te worden.", aldus Gerd Claudemans van BDO. "Als accountant en business coach, met een twee decennia lang track record op het gebied van advisering aan familiebedrijven, zullen wij hieraan samen met onze partner in dit onderzoek, Maduro & Curiel's Bank, de komende tijd veel aandacht besteden."

Opvolging binnen de familie is geen sinecure

Opvolging in het familiebedrijf is een wezenlijk andere aangelegenheid dan die van niet-familiebedrijven. Het proces is in de meeste gevallen veel complexer en duurt vaak aanzienlijk langer. Het gaat immers over de overdracht van leiding, eigendom en zeggenschap binnen de familie. Vertrouwen is daarin een even belangrijk als delicaat element, dat veel tijd vraagt. De dubbelrollen van betrokkenen in dit proces, waarbij een aantal van hen ook nog een onderlinge emotionele familieband hebben, zorgen voor mogelijke spanningen en conflicten, die men juist binnen de familie wenst te voorkomen. Door de onbekendheid met dergelijke processen worden opvolgingsvraagstukken niet zelden vooruitgeschoven. "Als men uiteindelijk niet meer om het vraagstuk heen kan en besliss-

ingen genomen moeten worden, ontstaan vaak grote problemen die bij een tijdige planning en onder professionele begeleiding relatief eenvoudig te voorkomen waren geweest.", aldus Lilian Nicolaas-Eleonora, directeur bij BDO.

Bewustwording en erkenning

Uit vele andere onderzoeken over de hele wereld blijkt dat familiebedrijven een belangrijke rol spelen in de economie. Met een bijzondere filosofie achter het zakendoen, gebaseerd op de lange termijn, duurzaamheid en financiële onafhankelijkheid, onderscheiden deze bedrijven zich meer en meer van de beursgenoteerde ondernemingen, waar winst en bonus met hoofdletters geschreven worden. Ook in Curaçao wordt men zich hiervan meer en meer bewust. Zoals in vele andere landen van de wereld lopen overheid en de meeste zakelijke dienstverleners achter bij de erkenning van de kracht van familiebedrijven. Niet alleen doen ze hen hiermee onrecht aan, maar gaan daarbij ook nog voorbij aan de specifieke behoeften van deze doelgroep.

Uitgesproken behoeften

Zo blijkt uit het onderzoek dat deze ondernemers behoefte hebben aan structuur en duidelijkheid bij opvolging. Ook de objectivering van gevoelige vraagstukken als de geschiktheid van de opvolger(s) is in veel situaties gewenst. Maar ook de binding van de volgende generatie aan het bedrijf is een thema waarbij vragend wordt rondgekeken. Terwijl de opties voor werving van capabele externe managers beperkt zijn.

Meer over het seminar en het onderzoek

De Familiebedrijven Adviesgroep van BDO en Maduro & Curiel's Bank hielden recent een drukbezocht Familiebedrijvenseminar, dit jaar rond het thema 'Familiebedrijven in Curaçao – Opvolging naar de volgende generatie' Onder deskundige leiding van Ed van de Vijver van BDO werden verschillende thema's besproken en werd het onderzoeksrapport gepresenteerd. In dit rapport staan de uitkomsten van het hierboven genoemde onderzoek beschreven. U kunt dit rapport aanvragen via Rachel René, rene@bdo.cw